

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

sihtasutuse nimi: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

registrikood: 90006006

**tänava/talu nimi, Lasnamäe tn 2
maja ja korteri number:**

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11412

telefon: +372 6279700

faks: +372 6279701

e-posti aadress: eas@eas.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	17
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	18
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	20
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	21
Lisa 7 Kasutusrent	21
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad	23
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	23
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	24
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 13 Tööjõukulud	25
Lisa 14 Seotud osapooled	25
Lisa 15 Hasartmängumaksu tulu	25
Lisa 16 Ettemakstud toetused toetusskeemide lõikes	26
Lisa 17 Sihtotstarbelised vahendid	27
Lisa 18 Jagatud annetused ja toetused	28
Aruande allkirjad	29
Vandeauditiitori aruanne	30

Tegevusaruanne

2016.aastal tuli Eesti majandus välja mitu aastat kestnud nõrgast välisnõudlusest, mis oli hoidnud kaupade ekspordi muutumatuna ning 2015.aastal isegi languses. Kaupade ekspordimaht kasvas 2016.aastal 2,6% ning sisenõudlus püsis tugevana. Esialgne majanduskasv jäi 2016.aastal 1,7% juurde.

EASi klientide puhul saame käesolevas tegevusaruandes hinnata 2015. aasta majandusaasta tulemusi 2014. aasta kliendiportfellis olnud ettevõtetele. Seega majandustulemused kajastavad veel 2015. aasta seisuga, kus Eesti majandus tervikuna vaevles välisnõudluse probleemide käes olulisemate kaubanduspartnerite keeruliste aegade tõttu.

5-aastase kliendiportfelli puhul on EASi klientide kaupade ja teenuste ekspordiks 8,2 mld eurot moodustades 49% kogu Eesti ekspordist. EASi klientide lisandväärtus ja töötajate arv moodustavad vastavalt 19% ja 16% kogu Eesti ettevõtete poolt loodavast lisandväärtusest ja töötajate arvust.

Organisatsiooni eesmärgid ja mõned näited tegevustest nende saavutamiseks

Meie tegevuse peamine eesmärk on ühiskondliku heaolu kasv, lähtudes seejuures viiest strateegilisest mõjueesmärgist:

- Eesti ettevõtete suurem ekspordivõimekus ja rahvusvahelistumine;
- Ettevõtete suurem tootearendus- ja tehnoloogiline võimekus;
- Rohkem jätkusuutlikke ja kiiresti kasvavaid ettevõtjaid;
- Suuremad turismitulud;
- Piirkondade terviklik ja tasakaalustatud areng.

Meie pikemaajalisem mõõdetav eesmärk

Eesti on rahvusvahelises **konkurentsivõime edetabelis** tõusnud 2020. aastaks **kahekümne parima riigi hulka**. 2016-2017 on Eesti positsioon teist aastat järjest 30.

	EASi eesmärgid aastatel 2014-2017	Tulemused
EASi klientide ekspordimaht ¹	3,5 miljardit eurot	4,5 miljardit eurot
EASi klientide loodud lisandväärtus ³	2 miljardit eurot	1,1 miljardit eurot
EASi klientide teadus- ja arendustegevuste kulutuste maht ³	50 miljonit eurot	64,9 miljonit eurot
EASi abil Eestisse toodud välisinvesteeringud on loonud ⁴	2000 uut töökohta ning investeerinud 250 miljonit eurot	2884 uut töökohta ja investeerinud 322 miljonit eurot
Turistide ööbimised prioriteetsetelt ⁴ sihtturgudele kasvavad	7,5 protsenti	5,6 protsenti

Eesmärkide täitmise juures saame ekspordi, lisandväärtuse ning teadus- ja arendustegevuse juures vaadata 2015. aasta tulemusi, kuna andmeid esitatakse viitajaga. 2015.aastat iseloomustas ettevõtete jaoks ebakindel väliskeskkond ning tööjõukulude kasv, mis mõlemad on mõjunud pärssivalt investeerimisjulgusele ning ärikasumi kasvule. EASi klientide ekspordimaht 2015. aastal oli 4,5 miljardit ning lisandväärtus 1,1 miljardit eurot. Lisandväärtuse osas on eesmärgiks seatud 2 miljardi euro mahuni veel pikk tee käia. Teadus- ja arendustegevuste puhul oli EASi klientide kulutuste maht 64,9 miljonit eurot ja see ületas seatud eesmärgi (50 mln eurot). Välisinvesteeringute ja prioriteetsete turgude turistide ööbimiste puhul saame anda hinnangu 2014-2016.a kumulatiivsetele tulemustele. Välisinvesteeringute abil loodud töökohtade arvu ning välisinvesteeringute mahu eesmärgid oleme juba täitnud. Turistide ööbimiste osas tõi 2016.aastal rekordtulemus meid peale viimaste aastate vene ja soome turistide vähenemist jälle seatud eesmärgile lähemale.

¹ Statistikaamet, I-IV kvartal, sesoonselt ja tööpäevade järgi korrigeeritud SKP aheldatud väärtus eelmise aasta sama perioodi suhtes.

² Rahvusvahelise konkurentsivõime edetabelina kajastame World Economic Forumi analüüsi, kus Eesti oli 2016. a 29. kohal.

³ Ühe aasta EASi kliendiportfelli tulemused, tulemused viitajaga lähtuvalt majandusaasta aruannete infost.

⁴ Tegemist on aastate lõikes kumulatiivsete näitajatega.

Organisatsioonilised muutused ja tegevused

2016.aastal olime peamiselt keskendunud uue struktuurivahendite perioodi meetmete avanemisele ning avanenud meetmete rakendamisele. Esimesse poolaastasse jäid veel möödunud rahastusperioodi sulgemistegevused. Teisel poolaastal võtsime ette sisemistele muutustele ellu viimiseks EASi eesmärkide, tegevuste ja protsesside analüüsi ning arendamise väljakutsete kuue töögrupi raames:

- EAS väärtuspakkumine toetab Eesti ettevõtteid nende arengul
- Kliendi teekond on lihtne ja arusaadav
- Meie protsessid on ühetaolised, lihtsad ja omavahel seoses
- Toetuste üksus pakub kliendile parimat valdkondlikku menetluskogemust
- EASis töötavad kompetentsed ja pühendunud inimesed
- Eesti avalikkus hindab EASi väärtust.

EASi tegevuste kokkuvõte

Ettevõtluse ja ekspordi valdkonnas alustavatele ettevõtetele suunatud tegevuste raames leidis aset järjekorras 10. hooaeg Ajujahil ja Ettevõtlusnädal ning jätkasime koolitustega. Loomemajanduse valdkonnas olid töös mitmed toetusmeetmed ning väga populaarseks osutus ettevõtete ekspordivõimekuse tõstmise meede. Tegutsevate ettevõtete ja ekspordivaldkonna toetusprogrammide rõhuasetus oli Arenguprogrammi käivitamisel ning koolituste osas jätkasime 2015.aastal alustatud teemakoolituste pakkumist valmistades ette 2017.aastal käivituvaid mahukaid koolitusprogramme. Ärviõimaluste loomisel oli peamiseks fookuseks ühisstendide korraldamine rahvusvahelistel messidel ning jätkasime Aasia suuna ning sihtturgudel eksporditööriide nõustamisega. Võrgustikest klastrite ja tehnoloogia arenduskeskuste tegevuste elluviimine jätkus ning toetusotsused tegime ka regionaalsete kompetentsikeskuste arendamise meetmes. Samuti jätkasime Kosmosevaldkonna tegevustega, kus Eestil täitus esimene täisaasta ESA liikmena. Innovaatiliste riigihangete programmis alustasime esimeste tegevustega, milleks olid peamiselt teavitustegevused.

Välisinvesteeringute ja välisurgude tegevustele oli 2016. aasta eelnevast keerukam seoses Eesti investeerimiskeskonna konkurentsivõime langusega ning kõiki seatud eesmärke ei õnnestunud saavutada (loodud töökohtade arv). Jätkuvalt keskendusime sektoritele, kus Eestil on hea väärtuspakkumine: IKT, tööstussektor ning teenus- ja arenduskeskused. Aktiivne töö jätkus Eesti kui atraktiivse investeeringute sihtkoha tutvustamisega mitmetes sihtriikides äriseminaride, äridelegatsioonide, konverentsidel ning välisurgudel ettevõtete tuugi ekspordinõunike näol. Välisinvestorite jaoks olid atraktiivsed Eesti lahendused tehnoloogiavaldkondades. Latitude 59 start-up konverents toimus üheksandat korda ning kaaskorraldajana olime kaasatud Industry 4.0 tööstus- ja IT konverentsi. Work in Estonia äratas huvi välispetsialistides Eesti suhtes tuues kandideerima 5000 kandidaati. E-Estonia Showroom võõrustas 545 delegatsiooni ning e-residentsuse taotluste arv kasvas kokku 15 000-ni.

Turismivaldkonnas oli 2016.aasta edukas. Eesti kui reisisihi tuntuse raames jätkasime ebatraditsiooniliste turunduslahendustega. Turismiinfosüsteemi arendamise raames seatud 2020.aasta eesmärgile on viimaste aastate turundustegevuste tulemusel jõutud juba väga lähedale. Turismitoode arendamise juhtimise programmi on kaasatud suurel arvul koostööpartnereid ning samuti jätkusid turismiprojektide toetamise tegevused, kus viidi läbi pereturismi atraksioonide toetuse taotlusvoor, mille otsused tehakse 2017.aastal. Lisaks said 2016.aastal tehtud toetusotsused suursündmuste, rahvusvaheliste kultuuri- ja spordiürituste ning rahvusvaheliste konverentside toetuse taotlusvoorudes.

Regionaalarengu valdkonnas jäi 2016.aasta positiivsete otsuste maht alla püstitatud eesmärgile. Üldjoontes on valdkonna meetmete elluviimine sujunud, kuid mõnes programmis on vooruliste otsuste vastuvõtmine lükkunud 2017.aasta algusesse ning taotluste esitamistähtaegu on pikendatud. Suuremahulisematest uutest toetustest avasime piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetme ning linnapiirkondade meetmed. Lisaks käivitasime ettevõtjate elektriliitumise pilootprogrammi, mille otsused teeme 2017.aastal.

EASi tulemused 2016. aastal

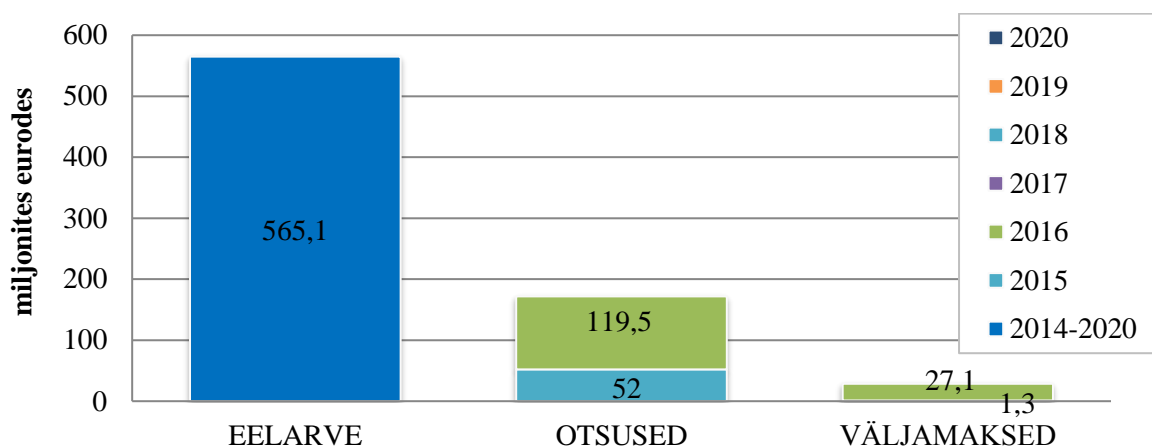

2016-2017 aastaks seatud eesmärkide puhul on teenuste vahetumisega muutumas ka meie kliendiportfell. Ekspordi ja müügitulu eesmärgid jäid saavutamata ning üldine Eesti ekspordi langus mõjutas kliente oodatust tugevamalt. Oleme olukorda analüüsinud ning töötanud välja peagi rakenduvad uued alused tulemusjuhtimises klientide käekäigu eesmärgistamiseks ja mõõtmiseks. Varasemalt, 2016.aasta sügiseses tegevuskavas, seadsime klientidele kiiremat kasvu eeldavad eesmärgid, kus võtsime arvesse 2016.aasta paranenud turuolukorda. Turismi tulemused ilmetavad möödunud rekordtulemuse toonud turismi aastat.

EASi eesmärkide mõõdikud 2017. aastal

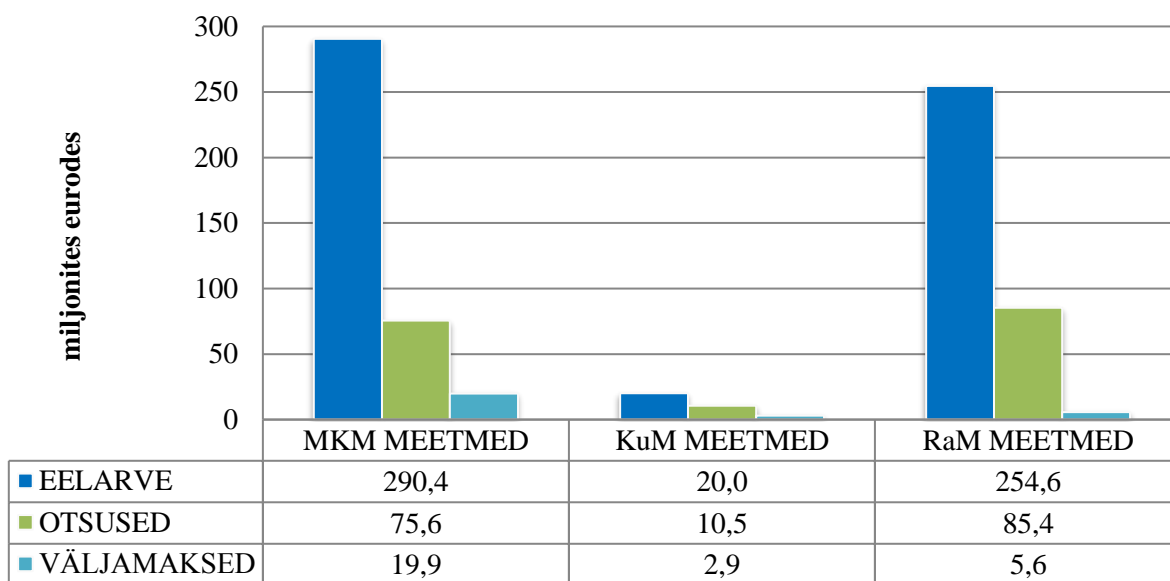

Joonis 1. 2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve, otsused ja abikõlblikud väljamaksed

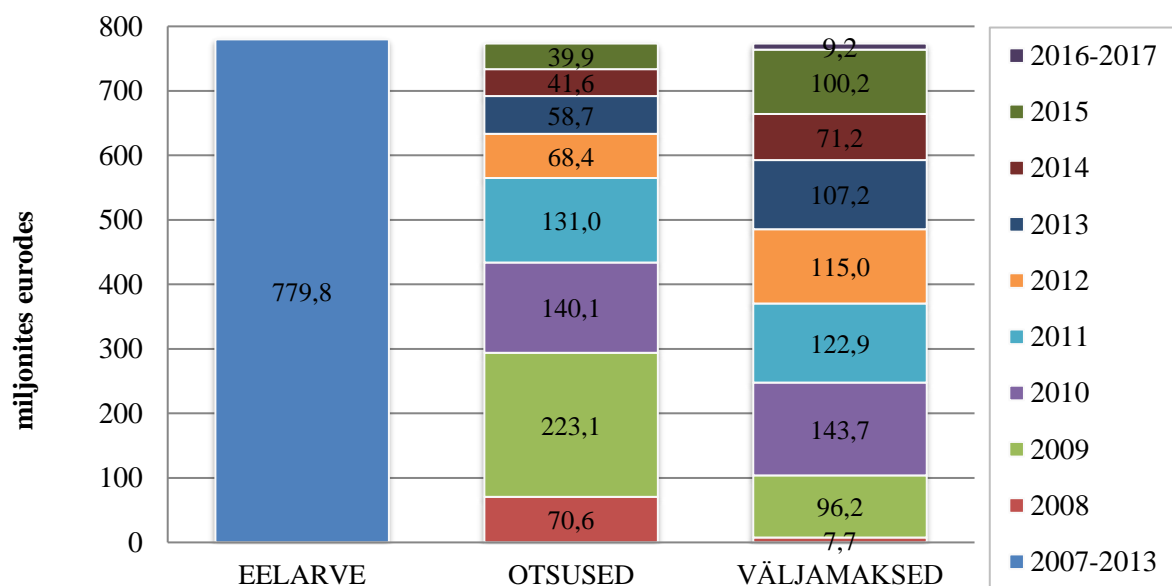
2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete kogueelarvest 565,1 mln eurot olime seisuga 31.12.2016 teinud otsuseid 30,4% ehk 171,5 mln eurot (sh MKM 75,6 mln eurot, KuM 10,5 mln eurot ja RaM 85,4 mln eurot) ning abikõlblikke väljamakseid 5,0% ehk 28,4 mln eurot (sh MKM 19,9 mln eurot, KuM 2,9 mln eurot ja RaM 5,6 mln eurot).

Joonis 2. 2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve jagunemine ministeeriumide lõikes

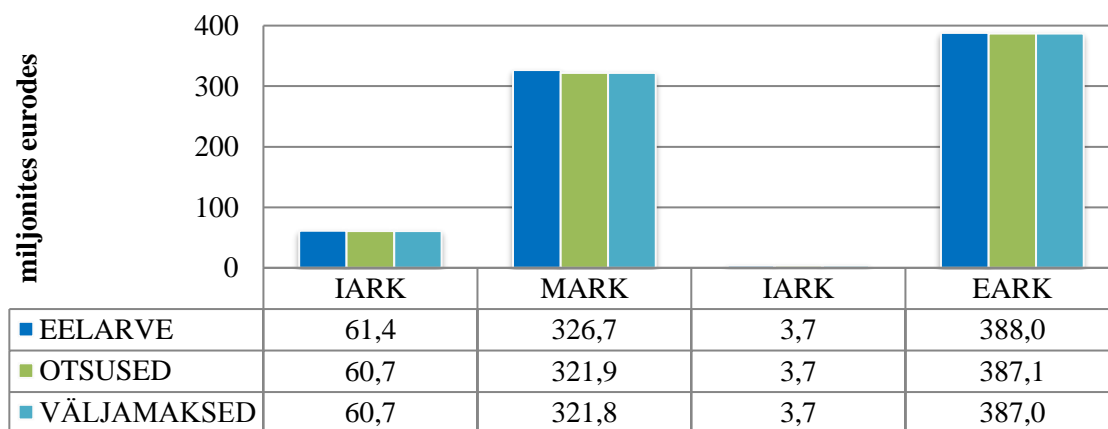
2016. aastal lõpetasime tegevused 2007-2013 rahastamisperioodi SF meetmete rakendamisega. Peamiselt tegelesime projektide aruandluse lõpetamise ja perioodi tehnilise sulgemisega.

Joonis 3. 2007-2013 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve, otsused ja abikõlblikud väljamaksed

Praktiliselt kümneaastase perioodi jooksul tegime finantseerimisotsuseid ja viisime tegevusi ellu 773,4 mln euro ulatuses (sh MKM 382,6 mln eurot ja RaM 390,8 mln eurot), see moodustas 99% meie meetmete rakendamiseks eraldatud kogueelarvest (779,8 mln eurot). Abikõlblikud väljamaksed ulatusid 773,3 mln euroni (sh MKM 382,5 mln eurot ja RaM 390,8 mln eurot). Rakendamata jäi 6,5 miljonit eurot (sh MKM 5,6 mln ja RaM 0,9 mln eurot).

Joonis 4. 2007-2013 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve jagunemine rakenduskavade lõikes⁵

⁵ IARK – Inimressursi arendamise rakenduskava; MARK – Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava; EARK – Elukeskkonna arendamise rakenduskava

**Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse 2016. aasta koondeelarve täitmine seisuga 31.12.2016
(eurodes)**

Eelarve alajaotuse nimetus		2016. eelarve	2016. täitmine	2016. jääk*	2016. täitmise määr
1.	KULUDE KATTEALLIKAD KOKKU	169 747 517	144 496 183	25 251 335	85,1%
1.1.	Sihtfinantseerimise vahendid	29 560 229	25 225 797	4 334 432	85,3%
1.1.1.	sh. uus halduskulude eraldis	4 776 459	4 776 459	0	100,0%
1.1.2.	sh. eelmiste perioodide tulem	653 704	315 169	338 535	48,2%
1.1.3.	sh. tehniline abi	3 723 914	3 578 165	145 749	96,1%
1.1.4.	sh. eraldised riigieelarvest	20 406 152	16 556 004	3 850 148	81,1%
1.2.	Sihtotstarbelised tulud	1 112 925	971 433	141 492	87,3%
1.3.	SF halduslepingu alusel lubatud otsustusmaht	139 039 291	118 215 393	20 823 898	85,0%
1.4.	Muud kulude katteallikad	35 072	83 559	-48 487	238,3%
2.	KULUD KOKKU	168 955 832	143 830 593	25 125 239	85,1%
2.1.	Halduskulud	4 010 150	4 057 554	-47 405	101,2%
2.2.	Põhitegevuskulud	164 945 682	139 773 039	25 172 644	84,7%
3.	INVESTEERINGUD KOKKU	791 685	665 590	126 095	84,1%
3.1.	Halduskulud	767 685	665 590	102 095	86,7%
3.2.	Põhitegevuskulud	24 000	0	24 000	0,0%

* eelarve miinus täitmine

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	29 344 165	35 151 461	2
Nõuded ja ettemaksud	18 063 183	20 803 650	3
Kokku käibevarad	47 407 348	55 955 111	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	5 173	11 173	3
Materiaalsed põhivarad	240 902	85 365	5
Immateriaalsed põhivarad	703 951	614 497	6
Kokku põhivarad	950 026	711 035	
Kokku varad	48 357 374	56 666 146	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	13 743 171	13 323 555	8
Eraldised	0	24 093	
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	19 774 127	29 755 875	17
Kokku lühiajalised kohustised	33 517 298	43 103 523	
Pikaajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	5 173	11 173	8
Kokku pikaajalised kohustised	5 173	11 173	
Kokku kohustised	33 522 471	43 114 696	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	13 551 450	7 389 138	
Aruandeaasta tulem	1 283 453	6 162 312	
Kokku netovara	14 834 903	13 551 450	
Kokku kohustised ja netovara	48 357 374	56 666 146	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	61 390 801	137 800 808	17
Muud tulud	3 400 556	1 666 459	15
Kokku tulud	64 791 357	139 467 267	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-11 473 385	-17 964 744	11
Jagatud annetused ja toetused	-39 281 835	-102 622 169	18
Mitmesugused tegevuskulud	-2 725 861	-2 491 396	12
Tööjõukulud	-9 643 294	-9 654 193	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-420 600	-618 666	5,6
Kokku kulud	-63 544 975	-133 351 168	
Põhitegevuse tulem	1 246 382	6 116 099	
Muud finantstulud ja -kulud	37 071	46 213	
Aruandeaasta tulem	1 283 453	6 162 312	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	1 246 382	6 116 099	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	420 600	618 666	5,6
Muud korrigeerimised	2 544	2 787	
Kokku korrigeerimised	423 144	621 453	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	2 214 384	-1 293 063	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-9 298 668	-11 133 306	
Laekunud intressid	61 387	76 607	
Makstud intressid	-19 383	-117 048	
Kokku rahavood põhitegevusest	-5 372 754	-5 729 258	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-440 686	-545 172	
Antud laenude tagasimaksud	6 000	6 604	3
Laekunud intressid	144	205	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-434 542	-538 363	
Kokku rahavood	-5 807 296	-6 267 621	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	35 151 461	41 419 082	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-5 807 296	-6 267 621	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	29 344 165	35 151 461	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	7 389 138	7 389 138
Aruandeaasta tulem	6 162 312	6 162 312
31.12.2015	13 551 450	13 551 450
Aruandeaasta tulem	1 283 453	1 283 453
31.12.2016	14 834 903	14 834 903

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (edaspidi sihtasutus) 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud nõuded.

01.01.2016 jõustusid raamatupidamise seaduse muudatused, mis on käesolevas raamatupidamise aastaaruandes rakendatud.

Sihtasutus on lähtunud tulemiaruaruande koostamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendist nr 14.

Sihtasutuse 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, välispankades ja riigikassas hoitavaid vahendeid.

Sihtasutuse rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju põhitegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimistegevused on kajastatud otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus, see on nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused ja tagasimaksud. Ostjatel laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Allahindlus kajastatakse bilansis kirjel "Nõuded ja ettemaksud" ning tulemiaruaruandes kirjel "Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud". Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Sihtasutusele Maksu- ja Tolliameti poolt edasi antud hasartmängumaksu tulu kajastatakse tekkepõhiselt, st. tulu kajastatakse maksustamisperioodile vastavas perioodis Maksu- ja Tolliametilt saadud teatise alusel. Hasartmängumaksu tulu kajastatakse tulemiaruaruandes real "Muud tulud".

See osa hasartmängumaksust, mille maksetähtpäev saabub peale bilansipäeva või mis on Maksu- ja Tolliameti poolt bilansipäevaks ülekantud, kuid sihtasutuse arveldusarvele jõudnud pärast bilansipäeva, on kajastatud nõudena bilansireal "Maksu- ja trahvinõuded".

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu.

Laenu nõudeid kajastatakse vastavalt tasumise tähtaja järgi lühi- ja pikaajalistena. Lühiajalisteks loetakse nõudeid järelejäänud tähtajaga kuni 12 kuud bilansipäevast.

Laenu nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumus. Laenu nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi hinnates laenukliendi maksekäitumist ja majanduslikku seisukorda. Ebatõenäoliselt laekuvad laenu nõuded on bilansis allahinnatud tõenäoliselt laekuva summani. Lootusetud laenu nõuded on bilansist välja kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaradeks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Seoses avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis vastu võetud muudatustega, mille kohaselt tõusis põhivarade arvele võtmise piirmäär seniselt 2000 eurolt 5000 eurole, kanti vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile seisuga 31.12.2016 bilansis välja kõik põhivarad soetusmaksumusega alla 5000 euro.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Maad ei amortiseerita.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara arvestuses ei kapitaliseerita nende maksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele mittekuuluvaid makse ja lõive.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	3 - 12 aastat
Muud materiaalsed põhivarad	2 - 5 aastat
Arvutitarkvara	2 - 4 aastat

Igal bilansipäeval hinnatakse materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade puhul varade väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisena.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse renditehingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud renditehingud kajastatakse kasutusrendina.

Rentniku raamatupidamises kajastatakse kapitalirenti bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kasutusrendimaksud kajastatakse

rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Sihtasutus kajastab oma bilansis eraldise juhul, kui sihtasutusel lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldise kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel. Tingimuslike nõuete ja kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Antud sihtotstarbeliste kohustiste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Annetused ja toetused

Toetustena käsitletakse sihtasutuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning sihtasutuse poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jagatakse järgmisteks liikideks:

- a) sihtfinantseerimine - teatud projektipõhise sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- b) tegevustoetused - antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest

Toetuste kajastamise üldpõhimõtted

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval vastavuses eelpool tooduga.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendajad ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodis. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulusid on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimiste tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtasutus sihtfinantseerimise vahendajana kajastab sihtfinantseerimist tekkepõhise printsiibi järgi oma tuludes ja kuludes.

Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saaja-poolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustise toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetuse kuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks.

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Laenude andmiseks võetud kohustist (finantseerimisotsuse tegemisel) kajastatakse kuni laenu väljamaksmiseni bilansivälistel kontodel. Peale laenu väljamaksmist kajastatakse laenuõue lühi- ja pikaajalise nõudena laenusaja vastu ja sihtfinantseerimise kohustisena bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed". Laenu põhiosa laekumisel vähendatakse kohustist bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed" suurendades sama summa võrra bilansikirjet "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused".

Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Kaupade ja teenuste müük on sihtasutuse kõrvaltegevus ning tulemiaruanDES on ettevõtlusega seotud tulud ja kulud esitatud netosummana real "Tulu ettevõtlusest".

Intressitulu kajastatakse tulemiaruanDES, kui tulu laekumine on 100% tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Bilansiväliselt kajastatakse intressinõudeid, mille laekumise tõenäosus on üle 50% ja nende suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Bilansipäeva seisuga on viidud intressinõuded, mille tõenäosus on üle 50% ning mille suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata, bilansiväliseks. Bilansis kajastuvad intressinõuded, mis on hinnatud ebatõenäoliseks.

Kulud

Tööjõukulud kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati. Tööjõukuludega seotud maksukulu kajastatakse tekkepõhiselt selles perioodis, mille eest need olid arvestatud.

Kasutamata puhkepäevade ja väljamaksmata puhkusetasude kohustist hinnatakse ümber üks kord aastas bilansipäeva lõpu seisuga.

Hüvitiisi töölepingu lõpetamisel kajastatakse kuluna kohustise tekkimise hetkel. Lõpparve väljamakse toimub töölepingu lõppemise viimasel kuupäeval.

Tegevuskuludena näidatakse sihtasutuse tegevusega seotud tekkepõhiseid kulusid. Tegevuskulud jaotatakse kahte gruppi: sihtotstarbeliselt finantseeritud toetuskeemide ja programmide rakenduskulud ning administratiivsed tegevuskulud.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapoolteks on loetud:

1. sihtasutuse tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;

2. sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude tehingute osas avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab bilansipäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES.

Mittekorrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust bilansipäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Riigikassa	24 478 418	25 803 040
Arvelduskontod välispankades	13 299	14 454
Arvelduskontod struktuuritoetuste kasutamiseks	4 852 448	9 304 394
Raha teel	0	29 573
Kokku raha	29 344 165	35 151 461

Rahandusministeeriumi e-riigikassa arvelduskontode jääkidelt arvestatud intresside intressimäär oli 2016. aasta I poolaastal 0,17% ja II poolaastal 0,10% (2015:0,17%).

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	108 516	108 516	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	108 516	108 516	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 111	5 111	0	0	4
Muud nõuded	25 624	20 451	5 173	0	
Laenuõuded	11 173	6 000	5 173	0	
Intressinõuded	14 451	14 451	0	0	
Ettemaksed	937 512	937 512	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	852 890	852 890	0	0	
Muud makstud ettemaksed	84 622	84 622	0	0	
Maksu- ja trahvinõuded	605 201	605 201	0	0	
Ettemakstud toetused	2 160 218	2 160 218	0	0	16
Saamata sihtfinantseerimine	12 263 830	12 263 830	0	0	17
Tagasinõuded toetuste siht- ja kaasfinantseerimise vahendamisest	1 962 344	1 962 344	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	18 068 356	18 063 183	5 173	0	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	10 553	10 553	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	11 669	11 669	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 116	-1 116	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	383 321	383 321	0	0	4
Muud nõuded	557 707	546 534	11 173	0	
Laenuõuded	17 173	6 000	11 173	0	
Intressinõuded	540 534	540 534	0	0	
Ettemaksed	624 605	624 605	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	549 557	549 557	0	0	
Muud makstud ettemaksed	75 048	75 048	0	0	
Maksu- ja trahvinõuded	575 634	575 634	0	0	
Ettemakstud toetused	2 474 353	2 474 353	0	0	16
Saamata sihtfinantseerimine	14 307 144	14 307 144	0	0	17
Tagasinõuded toetuste siht- ja kaasfinantseerimise vahendamisest	1 881 506	1 881 506	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	20 814 823	20 803 650	11 173	0	

Real "Maksu- ja trahvinõuded" kajastub nõue Maksu- ja Tolliameti vastu sihtasutusele edasiandmisele kuuluva hasartmängumaksutulu osas summas 605 201 eurot (31.12.2015: 575 634 eurot). Informatsioon tulu kohta on esitatud lisa 15.

Seisuga 31.12.2016 oli laenuõuete alusvaluuta euro, intressimäär 1% (31.12.2015: 1%) ning lõpptähtaeg 30.11.2018.

Seisuga 31.12.2016 on tuvastatud toetuse saajale vahendatud toetuse osas tingimuste rikkumine. Toetuse saajale on kokku vahendatud toetust summas 3 395 133 eurot. Juhtkonna hinnangul ei ole raamatupidamise aastaaruande koostamise hetkel tuvastatud rikkumisega kaasneva tagasinõude suurust võimalik piisava usaldusvärsusega hinnata, mistõttu vahendatud toetuse tagasinõuet seisuga 31.12.2016 bilansis kajastatud ei ole.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	8 660	0	18 210
Üksikisiku tulumaks	0	98 374	0	98 988
Erisoodustuse tulumaks	0	25 249	0	30 471
Sotsiaalmaks	0	197 063	0	211 585
Kohustuslik kogumispension	0	9 794	0	10 782
Töötuskindlustusmaksed	0	12 393	0	12 908
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	24 011	0	4 755
Ettemaksukonto jääk	5 111		383 321	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5 111	375 544	383 321	387 699

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2014				
Soetusmaksumus	1 069 974	1 069 974	125 178	1 195 152
Akumuleeritud kulum	-954 833	-954 833	-61 426	-1 016 259
Jääkmaksumus	115 141	115 141	63 752	178 893
Ostud ja parendused	64 963	64 963	0	64 963
Amortisatsioonikulu	-104 189	-104 189	-54 302	-158 491
31.12.2015				
Soetusmaksumus	780 264	780 264	35 534	815 798
Akumuleeritud kulum	-704 349	-704 349	-26 084	-730 433
Jääkmaksumus	75 915	75 915	9 450	85 365
Ostud ja parendused	209 348	209 348	0	209 348
Muud ostud ja parendused	209 348	209 348	0	209 348
Amortisatsioonikulu	-45 388	-45 388	-8 423	-53 811
31.12.2016				
Soetusmaksumus	757 268	757 268	35 534	792 802
Akumuleeritud kulum	-517 393	-517 393	-34 507	-551 900
Jääkmaksumus	239 875	239 875	1 027	240 902

Aruandeperioodil on maha kantud amortiseerunud materiaalseid põhivarasid soetusmaksumuses 232 343 eurot, sealhulgas seoses avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist tuleneva arvele võtmise piirmäära tõusuga 69 958 eurot.

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2014		
Soetusmaksumus	3 208 133	3 208 133
Akumuleeritud kulum	-2 613 669	-2 613 669
Jääkmaksumus	594 464	594 464
Ostud ja parendused	480 208	480 208
Amortisatsioonikulu	-460 175	-460 175
31.12.2015		
Soetusmaksumus	3 682 313	3 682 313
Akumuleeritud kulum	-3 067 816	-3 067 816
Jääkmaksumus	614 497	614 497
Ostud ja parendused	456 243	456 243
Amortisatsioonikulu	-358 289	-358 289
Mahakandmised	-8 500	-8 500
31.12.2016		
Soetusmaksumus	2 526 216	2 526 216
Akumuleeritud kulum	-1 822 265	-1 822 265
Jääkmaksumus	703 951	703 951

Aruandeperioodil on maha kantud amortiseerunud immateriaalseid põhivarasid soetusmaksumuses 1 612 340 eurot, sealhulgas seoses avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist tuleneva põhivara arvele võtmise piirmäära tõusuga 4044 eurot.

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	1 213 501	876 414
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		

	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	45 392	45 392

Seisuga 31.12.2016 on ruumide kasutusrendilepingute ennetähtaegse lõpetamise etteteatamise tähtaeg 30 kalendripäeva.

Seisuga 31.12.2016 on sõidukite kasutusrendilepingute ennetähtaegse lõpetamise etteteatamise tähtaeg 30 kalendripäeva, lepingu lõpetamisel kuulub maksmisele 3 kuu rendi summa.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	1 790 116	1 790 116	0	0	
Võlad töövõtjatele	670 477	670 477	0	0	
Maksuvõlad	375 544	375 544	0	0	4
Muud võlad	5 138	5 138	0	0	
Intressivõlad	5 055	5 055	0	0	
Muud viitvõlad	83	83	0	0	
Siht- ja kaasfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajale	10 895 896	10 895 896	0	0	
Laenutegevuseks saadud sihtfinantseerimine	11 173	6 000	5 173	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	13 748 344	13 743 171	5 173	0	
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	342 402	342 402	0	0	
Võlad töövõtjatele	675 072	675 072	0	0	
Maksuvõlad	387 699	387 699	0	0	4
Muud võlad	544 519	544 519	0	0	
Intressivõlad	544 404	544 404	0	0	
Muud viitvõlad	115	115	0	0	
Saadud ettemaksed	32 600	32 600	0	0	
Muud saadud ettemaksed	32 600	32 600	0	0	
Siht- ja kaasfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajale	11 335 263	11 335 263	0	0	
Laenutegevuseks saadud sihtfinantseerimine	17 173	6 000	11 173	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	13 334 728	13 323 555	11 173	0	

Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Ettevõtluse ja ekspordi valdkond	56 887 935	50 026 268
Turismivaldkond	1 527 378	0
Regionaalarengu valdkond	69 031 367	3 044 968
Kokku tingimuslikud kohustised	127 446 680	53 071 236

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja nõudeid kajastatakse tingimuslike nõuete ja kohustistena bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2016	2015
Tulu messipindade vahendamisest	326 765	126 282
Tulu seminaride läbiviimisest	29 869	54 367
Muu müügitulu	13 880	3 210
Tulu ekspordipartnerite otsingust	30 600	40 000
Müügikulud kokku	-401 114	-223 859
Kokku tulu ettevõtlusest	0	0

Müügitulu on kajastatud netotuluna. Tegemist on mittepõhitegevusest tulenevate tulude ja kuludega ning ei ole eraldi võetuna olulised.

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2016	2015
Energia	18 613	17 709
Elektrienergia	8 070	4 374
Soojusenergia	2 828	3 700
Kütus	7 715	9 635
Transpordikulud	49 882	38 521
Üür ja rent	285 100	203 885
Mitmesugused bürookulud	2 361 906	2 208 521
Uurimis- ja arengukulud	508 163	1 095 359
Lähetuskulud	698 481	740 310
Koolituskulud	79 760	44 314
Riiklikud ja kohalikud maksud	1 715 113	2 075 648
Info - ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	600 677	641 641
Ürituste korraldamisega seotud kulud	4 312 578	9 906 785
Koolitustega seotud kulud	873 941	994 700
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-30 829	-2 649
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	11 473 385	17 964 744

2015. aasta ürituste korraldamisega seotud kulud olid märkimisväärselt suuremad seoses EXPO korraldamisega Itaalias.

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	458 060	477 255
Energia	63 315	72 168
Elektrienergia	46 849	51 762
Soojusenergia	15 330	19 609
Kütus	1 136	797
Mitmesugused bürookulud	660 611	415 808
Uurimis- ja arengukulud	45 925	41 731
Lähetuskulud	39 493	27 675
Koolituskulud	119 560	81 311
Riiklikud ja kohalikud maksud	602 244	578 744
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	-8 754
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	731 970	799 578
Sõidukite majandamiskulud	4 683	5 880
Kokku mitmesugused tegevuskulud	2 725 861	2 491 396

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	7 218 428	7 138 933
Sotsiaalmaksud	2 179 987	2 194 217
Töötuskindlustusmaksed	50 948	51 426
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	193 931	269 617
Kokku tööjõukulud	9 643 294	9 654 193
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	275	287

Aruandeaasta keskmised arvud olid: juhatuse liikmeid 3,33 (2015:2,58) ja töölepingutega 272 (2015:284,33).

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2016	2015
Arvestatud tasu	203 974	204 848

Sihtasutuse asutaja on Eesti Vabariik (asutaja õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium).

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas raamatupidamise aastaaruannetes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Aruandeperioodil tehtud tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende pereliikmete ja nende valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtetega vastavad õigusaktidele, sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või raamatupidamiskohustuslase üldistele nõuetele või turutingimustele.

Lepingu ennetähtaegsel lõppemisel sihtasutuse algatusel enne juhatuse liikme volituse tähtaja möödumist makstakse juhatuse liikmele lahkumiskompensatsiooni tema kahe kuupalga ulatuses. Kompensatsiooni ei maksta, kui tagasikutsumise põhjuseks on juhatuse liikme poolne lepingu rikkumine või muu tegu, mille tagajärjeks on usalduse kaotus.

Aruandeperioodil on juhatusele arvestatud tasusid summas 175 390 eurot (2015: 175 762 eurot) ja nõukogule 28 584 eurot (2015: 29 086 eurot).

Lisa 15 Hasartmängumaksu tulu

	2016	2015
Saadud tulu	3 338 321	1 644 053
Antud investeeringutoetust	-1 967 302	0
Komisjoni teenindamise vahendid	-2 675	0

Sihtasutusele Maksu- ja Tolliameti poolt edasi antud hasartmängumaksu tulu kajastatakse tekkepõhiselt maksustamisperiodoole vastavas perioodis Maksu- ja Tolliametilt saadud teatiste alusel.

Laekunud hasartmängumaksu vahenditest antud toetuste kulu kajastatakse toetuse saaja poolt kulude tegemise või põhivara soetamise perioodis.

Hasartmängumaksu tulu on kajastatud tulemiaruaande rea "Muud tulud" hulgas.

Lisa 16 Ettemakstud toetused toetuskeemide lõikes

	2016	2015
Kohalikud toetused		
Hasartmängumaksust regionaalsete toetuste programm	362 763	272 708
Kohaliku omaalgatuse programm	2 500	2 500
Setomaa arengu programm	61 531	55 040
Hajaaasustuse veeprogramm	4 963	5 036
Peipsiveere arengu programm	67 662	50 496
Rahvusvahelistumise programm	8 980	0
Hajaaasustuse programm	1 357 291	1 651 620
Väikesaarte programm	168 811	142 757
Kergliiklusteede toetus	69 791	0
Statistikatöö "Väliskülastajad Eestis"	473	0
Noored Setomaale	34 142	0
MAK võrgustiku sihtfinantseerimine ja arendamine	12 594	267 769
Struktuurifondide toetused 2007-2013		
Ettevõtlus- ning innovatsioonialaste teadmiste ja oskuste ning teadlikkuse arendamise programm	3 097	23 589
Muu välisabi		
Eesti - Vene programm	5 620	2 838
Kokku	2 160 218	2 474 353

Ettemakstud toetused on kajastatud bilansikirjel "Nõuded ja ettemaksed" (lisa 3).

Lisa 17 Sihtotstarbelised vahendid

	2016	2015
Sihtfinantseerimise kasutamata vahendid perioodi algul	29 755 875	38 487 034
Saamata sihtfinantseerimine perioodi lõpul	14 307 144	11 542 450
Sihtfinantseerimine		
Eesti Vabariigi valitsuselt toetuste vahendamiseks ja tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	15 142 209	16 721 676
Eesti Vabariigi valitsuselt hasartmängumaksust laste, perede, vanurite ja puuetega inimestega seotud regionaalprogrammide sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	0	1 840 004
Horizontaalse tehnilise abi vahendid	3 536 859	2 922 178
Euroopa Liidu Struktuurfondid	36 766 131	101 378 733
Saadud struktuurfondide kaasfinantseerimise vahendid	2 885 542	394 909
Muude projektide finantseerimine	684 951	601 973
Vahendite tagastamine riigieelarvesse	- 6 383 299	-481 328
Norra	699 397	2 664 821
Sihtfinantseerimisvahendid kokku	53 331 790	126 042 966
Muud laekumised		
Laekunud antud laenude tagasimaksetest	6 000	6 604
Muudest allikatest laekunud vahendid	13 960	19 450
Laekunud sihtfinantseerimine kokku	53 351 750	126 069 020
Kasutamine		
Toetuste vahendamine ja tegevuskulude sihtfinantseerimine, sh	61 390 801	137 800 808
kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	12 423 659	19 979 880
välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	32 073 172	47 332 761
kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	6 957 491	7 051 445
välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	9 936 479	63 436 722
Lootusetute ja ebatõenäoliste tagasinõuete hindamise tulemusel struktuurfondi vahendite kohustise vähendamine	- 100 616	-245 265
Laenude korrigeerimine (RV 21)	0	9 330
Kasutamine kokku	61 290 185	137 564 873
Sihtfinantseerimise kasutamata vahendid perioodi lõpul	19 774 127	29 755 875
Saamata sihtfinantseerimine perioodi lõpul	12 263 830	14 307 144

Saamata sihtfinantseerimise saldo on kajastatud bilansikirjel "Nõuded ja ettemaksed" (lisa 3).

Lisa 18 Jagatud annetused ja toetused

Jagatud annetused ja toetused	2016	2015
Ettevõtluse ja ekspordi valdkond	18 198 376	42 042 617
Välisinvesteeringute valdkond	16 054	0
Turismivaldkond	1 022 727	6 669 733
Regionaalarengu valdkond	20 044 678	53 909 819
Kokku	39 281 835	102 622 169
sh kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 794 466	4 622 347
sh välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	17 626 097	28 165 862
sh kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	8 967 631	6 397 238
sh välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	9 893 641	63 436 722

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.04.2017

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (registrikood: 90006006) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK KAJU	Juhatuse liige	18.04.2017
SIGRID HARJO	Juhatuse liige	18.04.2017
ALO IVASK	Juhatuse liige	18.04.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud kaasnevat Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (Sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2016 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus finantsseisundit seisuga 31.12.2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme Sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutsete arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamus.

Raamatupidamise aastaaruande auditi käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas Sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärsitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks Sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/

Laile Kaasik
Vandeauditor, litsents nr 511

/digitaalselt allkirjastatud/

Liina Oolup
Vandeauditor, litsents nr 661

BDO Eesti AS
Tegevusluba nr 1
A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

18.04.2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (registrikood: 90006006) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAILE KAASIK	Vandeaudiitor	18.04.2017
LIINA OOLUP	Vandeaudiitor	18.04.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6279700
Faks	+372 6279701
E-posti aadress	eas@eas.ee